

לה:

עין משפט
גר מצוה

שם א מ"י פ"ג מהלכות
אכל הלכה ת טור
ש"ס י"ד סימן שפד פ"ק
א

תורה אור השלם

1. וכי ודי איש על רערו
לדגרו בקרחה מעם
מזבחו תתקנו למוט:
 2. שמות בא די
לא תבערו איש בכל
משבחים כיום השבת:
 3. שבות לה א
וכי יהיה איש חטא
משטש מות והמות
תולית אתו על עץ:
 4. דברים בא כב
ומשרתה את השבת
קרש הוא לבס
מחללה מות ימות כי כל
העשה בלא אלקא
ונקרחה הנפש הדוא
מקרב עמיה:
 5. שבות לא די
והוי אלהיכם כל
משטש להרבים בכל
משבחים:
- במבר לה בט

מוסף רש"י

העבודה דדחיא שנת ה"ג קבורת
מת מזוה לא מרחה שנת אף על פי
שראיו את המילה דדחי שנת:
שנאמר מעם מוכחי. ואפי' אין
שם כהן ראו לעבוד
את העבודה נדיחית ואי' דמה
שערינה דוחה את העבודה לאו משום
לדיחה דוחה את העבודה אלא
משום דגרביה לא חיו בדאמריה
(ברכות דף ג'): כהן שהרג את הנפש
לא ישא כפיו שנאמר (וישע א') יידיכם
דמים מלאו וכו"ש עבודה וי"ל דעל
כרחיק מיד דהא לא מיחל לעבודה
ונשיאות כפיו מומרה צנלמה הוא
ועוד וי"ל דשאני נשיאות כפיו לפי
שהרג בדחייה וזהו קרא עשירי עשה
סניגור דכתיב צהאון קרא עשירי עשם
כסמים אעלעם עיי' וכו'.

מושבנות מה ת"ס. והא דדרשי

בכל מושבותיכם אי אחת מנעיר אנל
אחלה מנעיר במדורות בית המוקד
היינו משום דמכחי מושבותיכם ואל
תחבן מושבות ובי תימחן כוילה להי
הוא דאחא א"כ לכתוב בכל גבולכם
אחלה מדמכחי לשון מושבות דרשין
ביד וא"ת כוילה לנ"ד ולהיאחז דשנת
דאחא ומה להי לרבי יוסי ללא
לרבינו נתן ונחמה וי"ל מדמכחי כל

שבת שנדרית לפני העבודה. הקשה הר"ר יעקב דאורליינ"ס ונימא דיו מה עבודה לא מדקחא אלא בשב ואל תעשה אף שבת לא תעשה אלא בשב ואל תעשה ולמאן דלית ליה דיו ויניק דף וסע) היכא דמפריך קל וחומר ניחא וי"ל מ"מ איכא ק"ו דהשתא

ושמע שמת לו מת יכול יטמא אמרת לא יטמא יכול כשם שאינו מטמא לאחרות כך אינו מטמא למת מצוה ת"ל ולאחרות לאחרות הוא דאינו מטמא אבל מטמא למת מצוה שבת שנידחת מפני עבודה אינו דין שתהא קבורת מת מצוה דוחה אותה א"ל רציחה תוכיח שדוחה את העבודה ואינה דוחה את השבת רציחה גופה תדחה את השבת מק"ו מה עבודה שדוחה את השבת רציחה דוחה אותה שנאמר ימעם מזבחי תקחנו למות שבת שנידחת מפני עבודה אינו דין שתהא רציחה דוחה אותה אמר רבא כבר פסקה תנא דבי ר' ישמעאל דתנא דבי רבי ישמעאל לא תבערו אש מה ת"ל מה ת"ל אי לר' יוסי ללא יצאת אי לרבי נתן לחלק יצאת כדתניא הכערה ללא יצאת דברי ר' יוסי ר' נתן אומר לחלק יצאת אלא אמר רבא תנא מושבות קשיא ליה מושבות אמר ת"ל מכדי שבת חובת הגוף היא וחובת הגוף נוהגת בין בארץ בין בחו"ל מושבות דכתב רחמנא למה לי משום רבי ישמעאל אמר תלמיד אחד לפי שנאמר כי יהיה באיש תמא משפט מות והומת שומע אני בין בחול בין בשבת והא מה אני מקיים מחלליה מות יומת בשאר מלאכות חוץ ממומת בית דין או אינו אלא אפי' מיתב ב"ד ומה אני מקיים והומת בחול אבל לא בשבת או אינו אלא אפילו בשבת ת"ל לא תבערו אש בכל מושבותיכם ולהלן הוא אומר והיו אלה לכם לחקת משפט לדורותיכם בכל מושבותיכם מה מושבות האמור להלן ב"ד אף מושבות האמור כאן בית דין ואמר רחמנא לא תבערו אש בכל מושבותיכם אמר אביי השתא דאדמרת אין רציחה דוחה את השבת אין רציחה דוחה את העבודה מקל וחומר ומה שבת שנידחת מפני העבודה אין רציחה דוחה אותה עבודה שהיא דוחה את השבת אינו דין שלא תהא רציחה דוחה אותה אלא הא דכתיב מעם מזבחי תקחנו למות ההוא לקרבן יחיד דלא דחי שבת אמר רבי (א) (הכ) לא תהא רציחה דוחה קרבן יחיד מק"ו

[illegible]

ו: יכול יעמא אמרס לא יעמא. דהא
(א) נפשות וגו' דזאורך דברים הוא לשון
גיה כן ת"ל ולאחותו דלא אינטרך אלא
ליו קדושה הרבה ועסקי מזוה לאחותו
הא דהחזיר רבנן חל ליומא חל

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּרִיאתוֹ וְיִשְׁמַע
 מִיִּמְיָנָהּ לִתְהַלֵּךְ מִזֶּה: **וְרִיטָה תוֹבִיט**
שְׂדוּחָה אֶת הַעֲבֹדָה. דְּכַחֵּץ מַעַס
 מִזִּמְיָה תִּקְחֶנּוּ לְתוֹת שְׂמַח הִיא כִּי כִּן
 רֹאֵה וְרֹאֵה לְעֹבֵד מִבְּיָאִין אֲחֻתוֹ יִשְׁלֵן
 בִּדְ"ר וּבִלְבָּד שְׁלֵף וְיִירִדְהוּ מִלְּפָן
 הַמִּזְבֵּחַ מִמֶּשׁ אִם כִּבֵּר הִתְחִיל דְּכַחֵּץ
 מַעַס מִזִּמְיָה וְלֹא מַעַל: **כִּבֵּר פִּסְקָה.**
 דְּלֹא דְחִיף שָׁבַת: **מֵה ח"ל.** קֵא ס"ד
 דְּהַעֲבֹרָה קֹאמֵר מֵה ח"ל הֵא חֲבִיץ
 (שְׂמֹחַ) כֵּן לֹא תַּעֲשֶׂה לְכָל מִלְּאָכָה
 וּפְרִיטִין מֵה ח"ל אִי לֹא יוֹסִי לְלֹא כו'.
 לְלֹא יֵאָחַ מְכַלל שֹׁאֵר הַמִּלְּאָכֹת
 לְזִמֵּר לְכָל שְׂאִיז בִּין בָּרַח מִקְוִילָה אֲלֵף
 לְלֹא עֲנֻלָּמָה: **לְחֹלֵף יִשְׁלֵן.** וְסָן
 לְלַמֵּד עַל הַכֵּלל כִּינֹו יֵאָח שְׁלֵף תְּחַמֵּר
 עֲשָׂאֵן לְכָל הַמִּלְּאָכֹת הַעֲשֵׂם אַחַת
 אִינוּ חִיִּיב אֲלֵף אַחַת לִכָּךְ יֵאָח וְ
 הַקֶּסֶף אֲלִיפֵה אַת כֵּן הַכֵּלל וְזִמֵּר
 מֵה וְ מִיּוֹחֻשָׁת שֹׁאִיר כֵּן מִלְּאָכָה
 וְחִיִּיבִין עֲלֵיהֶם בְּפִי עֲמָה שְׁהִיר הֹזִכִּיר
 עֲלֵיהֶם לֹא בְּפִי עֲמָה אָף עַל שֹׁאִיר
 אִב מִלְּאָכָה חִיִּיבִין עֲלֵיהֶם בְּפִי עֲמָה:
מוֹשְׁבֹתוֹת קִשְׁיֹא יִשְׁלֵן. לְחַנֵּף וְעֵלָה
 קֹאמֵר מֵה ח"ל. כֵּן הִיכָא דְּכַחֵּץ
 מִשְׁמֻסְבִּיטִים כֵּן לְלַמֵּד כֵּלל מִקּוֹם
 שְׂמֹחַס יוֹסֵף וְהִבִּיר חֻשֹׁה לְבָרֵךְ:
חֻשֹׁה בִּינָה. חֻשֹׁה מוֹעֵלֶת עַל
 הָאֵדָם וְאִינֶה מוֹעֵלֶת עַל הַקֶּרֶק עִנּוּן
 מִנּוֹת שְׁנִיעִית וְלֹא עַל פִּירֹת קֶרֶק
 בְּנוֹן עֲרֵלָה וְכֹלְאִים וְתִרְמוֹת וְעַמֻּשָׁת
 וְתֵן בִּפְ"ק דְּקִירֹדִישִׁין (דף יו'): כֵּן מִנּוֹת
 הַתְּלִיָה בִּזְרָךְ כְּלוֹמֵר עַל הַקֶּרֶק
 וּפִירִיתוֹ אִינוּ נִוְהָטִים אֲלֵף בִּזְרָךְ
 וְכֵן שְׂאִינֶה תְּלִיָה בִּקְרֶק עִנּוּן
 בִּזְרָךְ בִּין בְּחוּ"ל וְיִלֵּף מַע"ו: **שֹׁמַע**
אִנִּי. וְהוֹמַת בִּין מְחֹל בִּין שְׁבַת
 דְּחִיט לֵן מִקְ"ו תַּעֲבֹדָה כְּדֹאמֵרִין
 עֲלִי: **אוּ אִינוּ אֲלֵף אִפִּילוּ מִיִּסַּח כ"ד.**
 כִּמְשַׁמַּע חִילּוּ וְהֵא מֵה אִנִּי מִקֵּיִס
 וְהוֹמַת בְּחוּל וְלֹא שְׁבַת דְּק"ו פִּרְכִּי
 הוּא דְּאִיכָא לְמִימַר קְבֻרַת מַת מִנֵּה
 תוֹבִיט שְׂדוּחָה עֲבֹדָה וְאִינֶה דוֹמֵה
 שְׁבַת: **אוּ אִינוּ אֲלֵף אִפִּי שְׁבַת.** קֹאמֵר
 וְהוֹמַת דְּק"ו לֹא פִּרְכִּי הֵא דְּהִאִי
 דְּקֹא אֲמַרַת מְקֻרֹבַת מַת מִנֵּה הִיא
 גּוֹשֶׁה מִקְסִי לֵן וְעִימָא דְּחִידִי שְׁבַת
 מַח"ו מְשַׁמַּע ח"ל מִשְׁמֻסְבִּיטִים וְהִיא
 מִפְּרַשׁ לֵן בְּפִיטָה [א.י.]: **וְהִיוּ אִנִּי**
לְכֵס. בְּפִרְשָׁה דְּרִיבְחִים חֲבִיץ וְכִי
 וְכִי

מיתות ב"ד: ואמר רחמנא לא תבערו. אפי' לשריפת מיתת ב"ד: **שפא דאמר.** מנא תבערו ואין ר'עיה דוחה שבת על כרחיך מהשתא אין ר'עיה דוחה עבודה מק"ו: **אמר רבא.** אי האי ק"ו אחית למידרש מו לא מיתוקס מעט מוצחי דאי בקרבן יחיד הוה איבא למידרש נמי ק"ו שנדחה מפני קרבן יחיד דקסבר נדרים ונדבות קריבים ביו"ט: **אין** חה אינה דוחה שבת בקוס ועשה אף עבודה לא תדחה בקוס ועשה ית ליה דיו היכא דמיפוך קל וחומר ניחא: **א"כ** לא מיתוקס מעט מוצחי אלנא קלמך לאבוי אי בתר ק"ו אולת ג בס בקרבן יחיד לא מיתוקס אלנא ודאי לא אמרין קל וחומר: **ומה**

מסורת הש"ס

(א) ויבמות ו: (ב) שבת ע.
 יבמות ו: לג: לקמן פכ.
 נכריתות כ: (ג) רש"ל מ"ג.
 (ד) ט"א ואריך, (ה) ויע"פ
 תוס' שבת פ. ד"ה
 הנערה.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה יכול וכו'
וכתיב על כל גפסות:

רבינו חננאל

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones